

Ouderen moeten in actie komen voor hun inkomen

AOW onder vuur

Iedereen, ongeacht inkomen uit andere bron, krijgt vanaf de AOW-leeftijd een uitkering uit de Algemene Ouderdoms- Wet. Zoals hierboven opgemerkt ligt die uitkering onder vuur omdat door de vergrijzing de som van alle uitkeringen veruit de binnenkomende premies overstijgen. Harrie Verbon, emeritus hoogleraar aan de Universiteit van Brabant, komt echter tot de volgende opmerkelijke conclusies:

- De uitgaven aan AOW in procenten van het BBP groeien niet zo sterk als voorspeld. In 1985 was het nog 5,4% van het BBP en in 2012 nog maar 5%. In 2025 zijn de uitgaven begroot op €53 miljard bij een verwacht BBP van €1.100 miljard ofwel 4,8%. Het percentage zal wel gaan stijgen maar volgens de analyse van Verbon zal die **nooit** boven de 6% uitkomen.
- Vooruitberekeningen van de AOW-uitgaven gaan ten onrechte ervan uit dat de AOW stijgt met hetzelfde percentage als het BBP. In de praktijk blijken schattingen van het CPB altijd te hoog.

Vanaf 2013 is de AOW-leeftijd stapsgewijs verhoogd tot 66 jaar in 2019 met als argument om de AOW-uitgaven te beperken. Daarna in 2023 tot 67 jaar en vervolgens elk jaar verder! Hoewel de pensioenfondsen geen financiële redenen hadden om hun pensioenleeftijd te verhogen hebben die zich slaafs onderworpen aan het rijksbeleid. Maar Harrie Verbon merkt hierbij op dat:

- Verhoging van de pensioenleeftijd om te besparen op de AOW-uitgaven doen de kosten van ziekteverzuim en WAO stijgen en zetten aldus geen zoden aan den dijk.

Dus het probleem de AOW-uitkeringen jaarlijks stijgen niet t.o.v. wat in Nederland jaarlijks wordt geproduceerd. Ter vergelijking de uitgaven voor defensie. De NAVO wil dat die ook in Nederland 5% van het BBP gaan bedragen. Dat betekent 12% van de rijksbegroting.

Aanvullend pensioen niet geïndexeerd

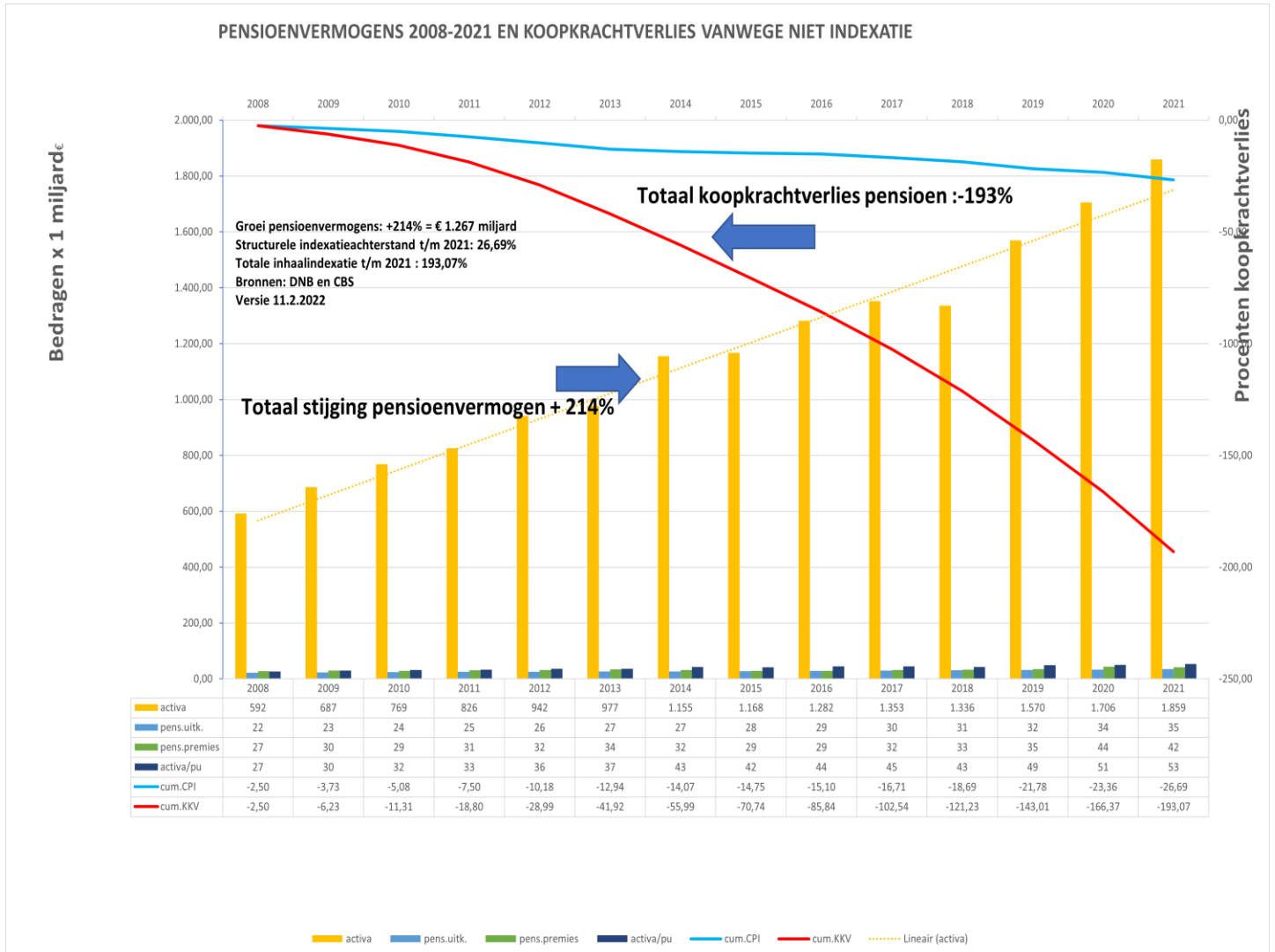
Ouderen met een aanvullend pensioen hebben sinds de financiële crisis van 2010 tot 2020 vrijwel geen prijscompensatie gehad in hun pensioenen. Volgens de door De Nederlandsche Bank (DNB) als toezichthouder op pensioenfondsen voorgestelde (en door het parlement goedgekeurde) rekenregels gaf de dekkingsgraad van pensioenfondsen daarvoor geen ruimte. Terwijl het vermogen in de pensioenfondsen in die periode groeide van € 500 miljard naar € 1700 miljard! (zie grafiek)

Eisen vanuit ouderenorganisaties voor inhaal- of herstelindexaties werden categorisch afgewezen door de pensioenfondsbesturen. Zelfs toen deze eis gesteld werd om deze indexatiecorrectie toe te passen **vóórdát** de opgebouwde pensioenrechten werden 'overgezet' naar het nieuwe pensioenstelsel van de Wet Toekomst Pensioenen (WTP).

Wel worden miljoenen uit de pensioenfondsen geput voor financiering van de transitie van tientallen miljoenen pensioencontracten van het oude naar het nieuwe stelsel. De Amsterdamse Zuid-As vaart wel met deze miljoenen transities.

De verwachting is dat bij de feitelijk transitie naar de WTP, het invaren, wel enige indexatie wordt toegepast om kritiek op het pensioen onder het regiem van de WTP te smoren. Maar die pret zal slechts kort duren, want ouderen mogen onder WTP slechts veilig beleggen, dus zonder veel rendement!

grafiek Huub Esten

Fiscale discriminatie ouderen

Ouderen eerder in een hogere belasting tarief

De 'Bos-belasting' (naar minister van Financiën Wouter Bos) of houdbaarheidsbijdrage houdt in dat de tweede tariefschijf, voor mensen die geboren zijn vanaf 1 januari 1946, jaarlijks nog maar met 75% van de inflatiecorrectie wordt aangepast. Hierdoor valt deze groep mensen sneller in de derde tariefschijf en betaalt het hogere belastingtarief. Wie vóór 1 januari 1946 is geboren heeft nergens last van. Zo is er een **extra heffing** bijgekomen die nog steeds bestaat. Hoe hoger de inflatie, hoe groter het nadeel is voor wie iets later geboren is. Deze groep ouderen neemt overigens jaarlijks toe.

Wet uniformering loonbegrip (WUL)

Op 1 januari 2013 treedt de wet Uniformering Loonbegrip (WUL) in werking.

De loonbelasting en de premies voor de volksverzekeringen en werknemersverzekeringen worden vanaf 2013 berekend over hetzelfde inkomensbedrag: het heffingsloon. Met de WUL is de inkomensafhankelijke premie voor de verplichte ziektekostenverzekering verdwenen. De Zvw-premie wordt sindsdien betaald door de werkgever. De inkomenseffecten van de WUL voor gepensioneerden zijn voor de lage inkomens positief en negatief bij ouderen met een (groter) aanvullend pensioen.

Omdat ouderen geen werkgever hebben en daardoor de inkomensafhankelijke bijdrage zelf moeten afdragen, hebben zij geen voordeel van het afschaffen van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage. Zij hebben echter wel nadeel van de hogere belastingtarieven. Hiervoor zijn ter compensatie de ouderenkortingen verhoogd, ook hebben de meeste ouderen voordeel van de grondslagverbreding en tariefsverlaging in de inkomensafhankelijke bijdrage, waardoor deze in 2012 lager uitviel. Dit zorgt voor de meeste ouderen voor een positief inkomenseffect van de wet in 2012.

Het resterende effect in 2013 van de wet voor ouderen is veelal negatief. Lage inkomens zijn hierbij ontzien door een verhoging van de ouderenkorting. Echter, doordat heffingskortingen in de loonbelasting veelal worden verrekend met het (Algemene Ouderdoms Wet) AOW-pensioen, is deze compensatie niet zichtbaar op het loonstrookje van het aanvullend pensioen. Omdat het aanvullend pensioen wel wordt afgerekend tegen een hogere belastingtarief, is het loonstrookje per januari 2013 fors negatiever uitgevallen, tot -6% bij ouderen.

Belastingplannen

2016

Vijf miljard lastenverlichting voor werkenden. Nul lastenverlichting voor pensioneerden en bovendien afschaffing ouderenkorting en alleenstaande ouderenkorting.

En al jaren wordt er bij de belastingdienst gesjoemeld met heffingskortingen !!!! Overwegend ten nadele van gepensioneerden met een gemiddeld inkomen.

Fiscalisering AOW

Omdat de AOW-premies lang niet zo hard stijgen als de kosten voor de uitkeringen, wordt een steeds groter deel van die uitkeringen via belastinginkomsten bekostigd, en een (relatief) kleiner deel via de AOW-premies.

Dat betekent dat mensen met een AOW-uitkering daaraan indirect steeds meer zelf meebetalen. Zij krijgen weliswaar een korting in de eerste schijf, maar betalen vanaf een inkomen van 38.441 euro net zoveel belasting als werkenden. En die belasting wordt uiteindelijk dus ook gebruikt om de AOW-uitkeringen van te betalen. Dit proces, waarbij AOW-uitkeringen steeds meer van belastinggeld betaald worden, wordt de fiscalisering van de AOW genoemd.

Conclusie

Deze opsomming van maatregelen in de afgelopen 15 jaar maken duidelijk hoe de koopkracht van het inkomen van ouderen doelwit is van achtereenvolgende kabinetten. Met als belangrijkste het niet indexeren van aanvullende pensioenen van 2010 – 2020 met een geaccumuleerd (al die jaarlijkse koopkrachtverliezen opgeteld) koopkrachtverlies van ruim 150%. Dat is anderhalf jaarinkomen aanvullend pensioen!

En daar bovenop komen nog de andere voor ouderen discriminerende maatregelen.

En al die tijd heeft de vakbond niets van zich laten horen. Hoogste tijd om dit aan de kaak te stellen en van FNV een vakbond te maken die er **ook is voor de belangen van ouderen!**